

TOOS paul kusters
toosenhenk.nl

BEZORGKLACHTENLIJN

Joyce van der Meijden

Overhoren

Af en toe komt je puber met iets nieuws thuis. Iets internetgere-lateers waar hij uren zoet mee is. En heel soms word je daar als ouder uitzinnig blij van.

Zo kwam onze zoon thuis met een woordjesoverhoorapp. Hij typt: je suis, tu es en yes we can!, het kind wordt automatisch overhoord. Niet alleen op volgorde van invoeren maar in de woordensoep, alles door elkaar. Walhalla! Ik weet tegenwoordig namelijk precies waarom mijn ouders vroeger altijd zo totaal onredelijk geïrriteerd reageerden als ik met tweehonderd Duitse woorden aan kwam zetten die ik zeker al een keer of drie had doorgelezen.

Kortom, deze app scheelt uren aan ouder-puberconflicten. Het kind kan er zelfs definities in invoeren, én rijtjes! Dus welke lagen zitten er onder de aardkorst en dan... ping. Ik kan nu al niet wachten tot hij Duits krijgt.

Wat een topuitvinding, die online overhoorrobot. Mits je kind een beetje accuraat kan overtypen natuurlijk. Voor de dyslecten onder ons is ouderinput geen overbodige luxe. Zelfs dan scheelt het uren ten opzichte van het ouderwese overhoorambacht. Maar waarom zouden alleen middelbare scholieren hiervan mogen genieten? Want zeg nou eerlijk, wie weet er nog wat NaCl is? Deze app en het computerprogramma, want dat is er ook, zijn fantastisch voor allerlei andere toepassingen. Wat zou het een top hulpmiddel zijn voor ambtenaren die hun ministers en staatssecretarissen met informatie moeten voeden. Eerst laten ze hen alle dossiers doorlezen en dan overhoren maar. De app zegt: 'waarom was de afspraak met de Marokkaanse ambassadeur ook alweer afgezegd?', en de staatssecretaris mag pas lunchen wanneer ze het juiste antwoord geeft.

Het zou leuk zijn als de makers van de app de vragen ook nog op luide agressieve toon achter elkaar laten bulderen, als het kan ook nog met de woordkeuze van Wilders of Baudet inclusief bijbehorende intonatie. Wel nog een tandje agressiever graag. Als een gratis stressproef. Want in je eigen kamertje is het altijd makkelijker dan op het groene pluiche.

Ook te gebruiken voor politici met een haperend geheugen of met een allergie voor harde feiten. Dus hoeveel ijskappen smelten er tegenwoordig meer dan in de afgelopen decennia? En wat doet dat met onze droge voeten? Wie is de nieuwe vader Abraham van het Europees Parlement? En waarom is het best een smurfig idee van Timmermans om het woord Europese klimaatcrisis hardop uit te roepen?

Pas als alle vragen feitelijk juist zijn beantwoord, wordt de dienstauto gestart en mag er koers worden gezet naar het appartementje in Den Haag, of was het het postadres in Friesland?

Voor het slapen gaan overhoort de app nog even alle vragen, door elkaar. Yes we can!

Meldplicht agent scheelt 1 op 5 doden door politievuur

Grotere kans op struikelkogels

Henk Runhaar
h.runhaar@medihuis.nl

Alkmaar ■ Dat de agent die vuurde mogelijk struikelde op het moment dat hij de trekker overhaalde, maakt de dood van Alkmaarse Carla Rodrigues een maand geleden extra pijnlijk. Door aanpassing van de zogenaamde ambtsinstructie voor de politie dreigt toename van het aantal doden en gewonden door 'ongewilde' politieschoten.

Daarvoor waarschuwt politiesocioloog Jaap Timmer van de Vrije Universiteit Amsterdam. Het gaat om het schrappen van de meldplicht voor het 'ter hand nemen' van het vuurwapen. Dit zou agenten administratief schelen.

Timmer: „Om ongewild schieten te voorkomen, moet een agent zijn vuurwapen pas uit de holster halen op het moment dat hij echt gaat dreigen of schieten. Lopen met een getrokken vuurwapen, een deur open doen en dergelijke, het is onverstandig. Een drempel, een stoepand, even struikelen en er kan zo maar een schot afgaan.”

De meldplicht is bedoeld als stok achter de deur. „Nu moet je achteraf invullen dat je het vuurwapen hebt getrokken en erbij vermelden waarom. Dat voorkomt dat je het pistool te voorschijn haalt zonder er goed bij na te denken.”

Schiettraining

De meldplicht voor het trekken van het vuurwapen geldt sinds 1998. Ook werd de schiettraining toen aangepast. Sindsdien leren agenten hun pistool alleen te trekken als zij het mogelijk nodig gaan hebben en meteen weer op te bergen als dat niet meer het geval is. In de 'voorafse' leren zij bijvoorbeeld de holster

te openen en de hand op het wapen te houden.

Deze wijzigingen werden doorgevoerd nadat uit onderzoek van Timmer bleek dat een op de vijf dodelijke slachtoffers door politiekogels en tien procent van de gewonden te wijten waren aan ongewilde schoten. Vooral uit dienstpistolen die slechts 'ter hand' waren genomen.

Ongewild vuren komt amper meer voor, weet Timmer. „Ik ken maar één geval, een rechercheur in Amsterdam die met zijn vuurwapen in de hand een autoportier wilde openen. De neergeschoten persoon heeft het overleefd en kreeg een schadevergoeding.”

Timmer waarschuwde de politie-specialisten in de Tweede Kamer begin dit jaar, maar ziet nog geen resultaat. „De politie heeft inmiddels een ander vuurwapen en andere holsters, wordt er gezegd. Maar dat maakt geen verschil. Als de politiek niet wakker wordt, voorzie ik een morbide cyclus. Dan gaan we terug naar de situatie van voor 1998.”

Vinger

Voorzitter Gerrit van de Kamp van politiebond ACP denkt niet dat het zo'n vaart zal lopen. „Agenten lopen en rennen gewoon met getrokken pistool. Om te voorkomen dat ze bij een val per ongeluk de trekker overhalen, is ze geleerd de vinger niet om de trekker maar langs de slede te leggen. Als je bij scènes waarbij agenten met getrokken vuurwapen staan zou inzoomen, zie je dat. Het is er bij de training ingeslepen.”

Desondanks gaat het volgens Van de Kamp nog wel 'een enkele keer' mis. „Op een schietbaan schoot bijvoorbeeld een agent een collega in zijn been. Het was een training op snelheid, waarbij bij het uit de holster halen van het wapen de vinger toch om de trekker kwam. Puur een fysieke reflex.” Hij benadrukt dat het politiewerk nooit volledig in re-

Motie

D66 in de bres

D66-Kamerleden Maarten Groothuizen en Monica den Boer dienden in oktober een motie in om de meldplicht voor het 'ter hand nemen van het vuurwapen intact te houden. Er is nog niet over gestemd, omdat minister Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) beloofde naar de kwestie te kijken. Groothuizen: „De minister heeft ook toegezegd de instructie niet in te voeren voordat de Kamer erover is geïnformeerd.” Zo nodig brengt de regeringspartij de motie alsnog in stemming. Het ministerie kon niet reageren.

geltjes is te vatten. „Er is altijd het momentum, de stress. De omstandigheden spelen een rol.”

Van de Kamp vindt ook dat de meldplicht voor het trekken van het dienstpistool moet blijven. „Al was het maar omdat tegenwoordig alles wordt gefilmd. Het dreigen met een vuurwapen, iemand onder schot nemen, is een heftig geweldsmiddel. Daarvoor moet de politie altijd verantwoording afleggen.”

Formulieren

Bij administratieve rompslomp denkt de vakbondsvoorzitter aan andere zaken. „Zoals het invullen van drie formulieren met pen en papier. Dat kan minder. De melding voor het trekken van hun dienstwapen is het belang van de collega zelf. Dat moet je gewoon doen, ook als je niet hoeft te dreigen of te vuren.”

→ **Bijlage Plus: Leidt stress tot schietgrage agenten?**

Onderzoek na de politieschoten die Alkmaarse Carla Rodrigues het leven kostten.

FOTO ANP

Burgemeester van Den Haag, voormalig minister van Binnenlandse Zaken en oud-gedeputeerde van Noord-Holland, Johan Remkes.

FOTO RIAS IMMINCK

'Zo'n bom is poging tot doodslag'

Lieke Jongbloed en Tanja Verkaik

Den Haag ■ De Haagse burgemeester Johan Remkes wist precies wat hem te wachten stond toen hij als waarnemer aan de slag ging op het stadhuis. Hij volgde Pauline Krikke op die haar ontslag indiende vlak na het verschijnen van het vernietigende vreugdevuurrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

„Ik heb direct tegen mijn vrouw gezegd 'als we dit doen, dan moet je je erop voorbereiden dat ik tijdens oud en nieuw en de aanloop daarnaartoe in beperkte mate thuis zal zijn.'”

Kwamen de rellen voor u als een verrassing?

„Nee, het kwam niet als een volslagen verrassing. Ik was er mentaal natuurlijk voor bereid. Ik heb de geschiedenis redelijk meegekregen. Er zijn mij wél een paar dingen opgevallen: er komen nogal wat lui van elders op af en ik vind dat hele wijken, Scheveningen en Duindorp, worden gestigmatiseerd. Dit terwijl het overgrote deel van de bewoners hier niets mee te maken heeft.”

Tijdens de rellen werd een vuurwerkbom onder een ME-bus gegooid. Maakt u zich zorgen over de veiligheid van politie en brandweer?

„Jazeker. Ik ben bij de brandweer geweest en ik heb foto's gezien van heel zwaar vuurwerk; en er schijnt een tweede soortgelijke vuurwerkbom te zijn gevonden. De brandweer voelt zich echt bedreigd. Ze zeggen 'een baksteen kunnen we tegenhouden, vuur kunnen we blussen, maar dat heel zware vuurwerk...'”

Hier geldt wat mij betreft: 'van onze hulpverleners blijf je af.' Zo'n bom is gewoon een poging tot doodslag.”

Hoe wordt dit nu aangepakt?

„Dat is een operationele vraag waar ik eigenlijk geen antwoord op kan geven, maar ik ga er van uit dat het is opgevallen dat we bepaalde lijnen hebben uitgezet. Op mijn bureau ligt een stevig aantal gebiedsverboden dat ik net heb getekend. We werken goed samen met politie, OM en de brandweer. De komende weken wordt er scherp geacteerd. Relschoppers worden zoveel mogelijk tot eind Nieuwjaarsdag vastgezet.”

Zo'n gebiedsverbod: daar houdt toch niemand zich aan?

„Ga er maar van uit dat we hier goed op handhaven”, zegt hij met het vuur in zijn ogen. Ik vind dat ouders hier een zeer uitdrukkelijke verantwoordelijkheid hebben. Ik moest het niet proberen om dat soort dingen als kind uit te halen. Zijn we met elkaar helemaal besodemieterd?! Het ergste vond ik dat jongetje van negen dat is opgepakt met een molotovcocktail in zijn hand. Ik ben de Oosterparkrellen in Groningen nog niet vergeten. Wat hier gebeurt is niet uniek, maar wel het meest omvangrijk. Het zijn 'jongens' die zich vervelen en ongenoegen hebben. Ik hoor ook wel dat het ongenoegen in Duindorp is dat een groot aantal voorzieningen is weggehaald. Daar moet volgend jaar zeker naar gekeken worden.”

Hoe is het contact met de bewoners en bouwers van het vreugdevuur?

„Er is een delegatie van Vreugdevuur Scheveningen langs geweest. Dat was een heel prettig gesprek. Men is natuurlijk niet blij. Maar we hebben afspraken gemaakt over hoe we het voor 2020/2021 kunnen insteken. De tijd was nu wel heel krap. We kwamen vanuit een convenantsituatie en moesten naar een vergunning. Dan heb je ook te maken met milieuwetgeving en

natuurbeschermingswetten. De organisatie van Duindorp wil alleen praten als ik het vreugdevuur toch laat doorgaan, dus die krijgt in januari een uitnodiging voor een afspraak”, geeft Remkes aan. „Ik heb wel met de bewoners gezeten. Ik vind het voor hen heel moeilijk, maar de verantwoordelijkheid ligt bij de overlaten die dit soort idiotie uithalen.”

Lag u wakker van het besluit om geen vergunningen te verlenen?

„Ik vind dit een uitdaging die niet prettig is, maar je neemt op een gegeven moment je verantwoordelijkheid. Zo steek ik in elkaar. In mijn leven heb ik nooit wakker gelegen van een moeilijk besluit. Ik had liever meer tijd gehad zodat er een ordentelijke procedure gevolgd had kunnen worden. Als het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid eerder was verschenen dan had dat misschien gekund, maar ik wil ook geen kritiek hebben op de Onderzoeksraad.”

Dus u heeft geen spijt van uw tijdelijke baan?

„Integendeel”, glimlacht de oud-vicepremier, voormalig minister van Binnenlandse Zaken en oud-gedeputeerde van Noord-Holland veelbetekend. „Als ik het vermoeden had dat het saai zou worden, had ik het juist niet gedaan. Ik hou wel van een uitdaging.”

Maar u wordt getypeerd als stugge Groninger die niets op heeft met tradities?

„Ik ben wat minder stug dan sommigen denken, maar ik ben wel duidelijk. Ik vind dat een bestuurder dat ook moet zijn. Voor de helderheid: ik ben opgegroeid met paasvuren; en dan zullen ze op Scheveningen zeggen 'dat is klein bier', maar ik ken dat soort emoties en tradities dus wel.”

Dubbeldekkers niet meer weg te denken

Frans van den Berg

Amsterdam ■ De dubbeldekker. Een uit Frankrijk overgevaaid fenomeen om de drukte in de spits op het spoor op te vangen. Nu, 34 jaar na hun introductie, doorkruisen dubbeldekkertreinen vrijwel het hele land. Toch blijft NS de komende jaren ook inzetten op enkellaags sprinters en hogesnelheidstreinen.

Wie gisteren in de spittreinen tussen Haarlem en Alkmaar of tussen Amsterdam en Enkhuizen zat, kon het al horen: dit was de laatste rit met deze dubbeldekker. Daarmee neemt de NS definitief afscheid van deze eerste dubbeldekkers die vanaf 1985 op de rails kwamen. Het verschil met de nieuwe dubbeldekkers is groot. De oude dubbeldekkers met de rode stoelen ogen Spartaans. Daarnaast zijn deze treinen uit de serie DDM (Dubbel Dek Materieel) herkenbaar omdat een locomotief voor de duw- en trekkracht zorgt.

Indertijd schafte de NS deze dubbeldekkers aan om specifiek in Noord-Holland de enorme groei van het aantal forenzen op te vangen. Alleen voor de spits. Vandaar de keuze voor een treinset met locomotief, waarbij die dure loc buiten de spits

NS dankt oudste dubbeldekkertrein DDM af na 34 jaar

goederentreinen en internationale treinen kon blijven trekken. Maar al snel moesten de dubbeldekkers ook buiten de spits worden ingezet om de reizigersgroei op te vangen. Die groei daar zorgde met name de invoering van de studentenkaart voor.

Promotierit

Dubbeldekkers mogen nu normaal zijn, destijds waren ze een bezienwaardigheid. De eerste dubbeldekkers verschenen anderhalve eeuw geleden al op het spoor. De moderne versie reed voor het eerst in de Parijse regio. Tijdens een proef in Nederland bleek dat de Nederlandse reizigers minder positief waren: de plafonds waren te laag en de stoelen te smal. Vandaar dat NS in 1981 een eigen ontwerp liet maken. Het resultaat werd gepresenteerd tijdens promotieritten in 1985. Die ritten waren binnen enkele uren uitverkocht.

Een oude dubbeldekker (DDM) rijdt in de bocht bij Uitgeest.

FOTO TIM SABELIS

„We trokken in het begin veel bekijks. Gezinnen kwamen speciaal om te kijken”, weet de Helderse hoofdconductor Willem van Erp nog. „Iedereen wilde boven zitten.”

Machinist Jan van der Linden uit Alphen aan den Rijn mocht die nieuwe treinen testen. „Zonder publiek, maar met meet- en testapparatuur aan boord. Afwisselend werk, omdat je op de heenweg in de stuurcabine van de dubbeldekker zat en op de terugweg in de locomotief. Maar verder reed het niet veel anders dan een gewone trein.”

Op 2 mei 1985 was de officiële ope-

ningsrit van Amsterdam naar Utrecht, via Hilversum. Verkeersminister Neelie Smit-Kroes zat een groot deel van de rit bij Van der Linden in de cabine. „Ze heeft ook nog een stuk zelf gereden.”

Op station Hilversum grapte de inmiddels gepensioneerde machinist nog naar de reizigers door om te roepen dat het bovenste deel naar Amersfoort zou gaan en het onderste naar Utrecht.

Vanaf 1995 schafte de NS steeds meer dubbeldekkers aan, treinstellen die geen locomotief nodig hebben. Nu zijn er daar liefst 225 van. Een groot deel daarvan heeft ook